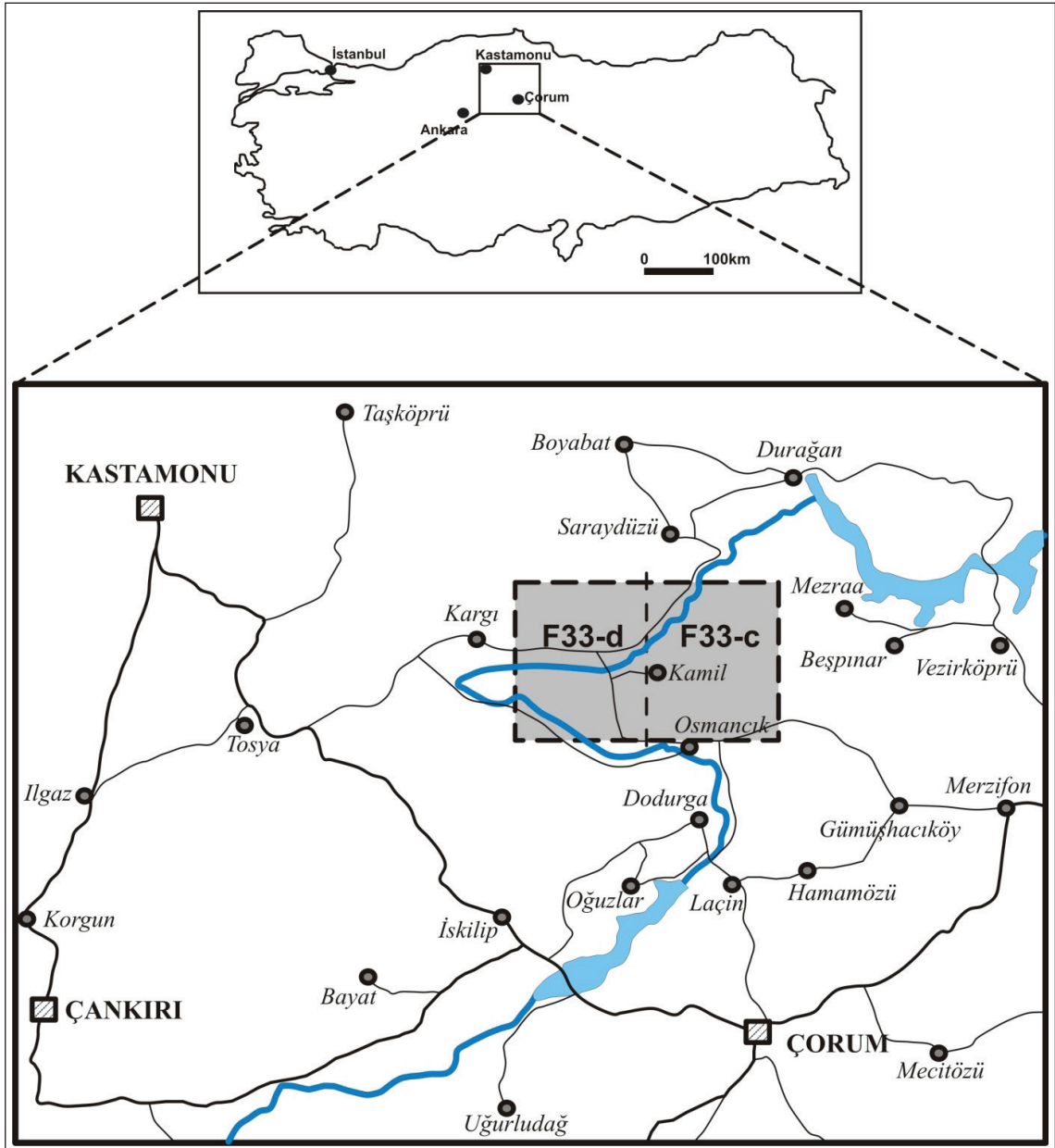

KARGI-OSMANCIK (ÇORUM) VE SARAYDÜZÜ (SİNOP) ARASININ TAHKİK JEOKİMYA RAPOR ÖZETİ

Veysel URKAN* ve Ercan KUŞCU*

Çalışma alanı, Orta Karadeniz Bölgesinde Kargı (Çorum), Saraydüzü (Sinop), Osmancık (Çorum) ilçeleri civarında, 1/25.000 ölçekli F33 c1, c2, c3, c4 ve d1, d2, d3, d4 paftalarında yer alır (Şekil 1).

Çorum çevresi ile Sinop güneyinde kalan bölgede genel jeoloji çalışmaları dışında, maden yataklarına (bölge metalojenezine) yönelik çalışmalar sınırlı olup, mostraya dayalı maden aramacılığı dışında herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bununla birlikte, Sinop ve Çorum illeri arasında kalan bölgede MTA-Birleşmiş Milletler (BM) maden arama ortak projesi (BM UNDP-MTA,1971-1974) ve daha sonraki yıllarda Çorum doğusunda MTA tarafından genel jeokimya ve jeolojik çalışmalar yapılmıştır (Çeltek, 2002, Çeltek ve

Şekil 1- Çalışma alanı yer bulduru haritası (1/100.000 ölçekli F33-c ve d paftaları sınırı).

*Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Maden Etüt ve Arama Dairesi, Ankara.

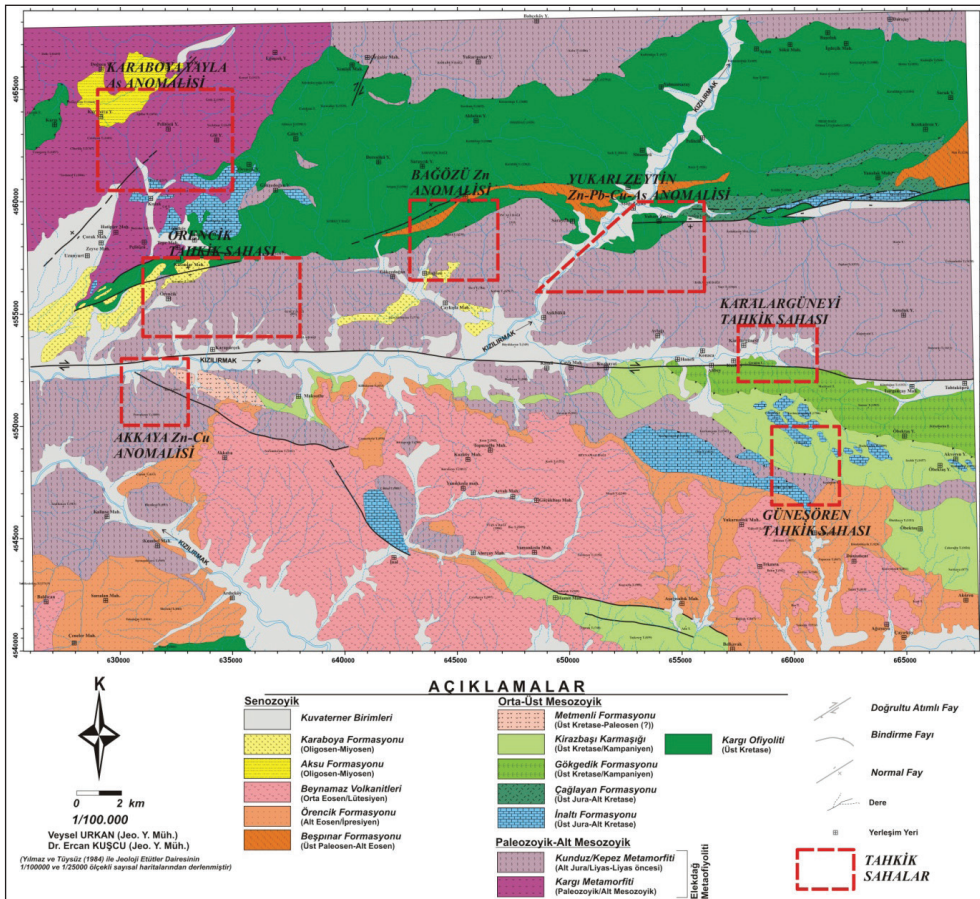
Pehlivanoğlu, 2002). Yürütülen bu çalışmalar sonucunda ekonomik önemde herhangi bir cevherleşme tespit edilememiştir.

Bu veriler temel alınarak 2004 yılında başlatılan genel jeokimya çalışmaları ile çalışma alanındaki bilinmeyen cevherleşmelerin (gömülü ve/veya örtülü) aranmasında kullanılacak ölçütlerin saptanması ve bölgenin maden yatakları açısından ekonomik potansiyelinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2004, 2005, 2006 yıllarında yürütülen genel jeokimyasal prospeksiyon çalışmaları sırasında belirlenen anomalilerden F33 c ve d paftaları içerisinde yer alan ve önemli görülen anomalilerin tahkiki yapılmıştır.

Farklı kıtasal blokların izlendiği çalışma alanında, Paleozoyik-Alt Mesozoyikten günümüze kadar oluşan metamorfik, ultrabazik, sedimanter ve volkanik kayalar gözlenir. Bölgede temeli Paleozoyik-Alt Jura

yaşlı Elekdağ metaofiyoliti (Kepez/Kunduz metamorfiti ile Kargı metamorfiti) oluşturur (Yılmaz ve Tüysüz, 1984). Bu birimler üzerinde ise İnaltı formasyonu (Geç Jura-Alt Kretase), Çağlayan formasyonu (Üst Jura-Alt Kretase), Kargı ofiyoliti/Kirazbaşı karmaşığı (Kampaniyen-Maestrihtiyen) gözlenir (Yılmaz ve Tüysüz, 1984). Geç Jura ile Geç Mesozoyik yaşlı bu birimler üzerinde ise Tersiyer yaşlı (Paleosen-Pliyosen) sedimanter ve volkanik kayalar ile Kuvaterner oluşuklar izlenir (Yılmaz ve Tüysüz, 1984).

Genel jeokimyasal prospeksiyon çalışmaları sonucunda belirlenen 18 anomali alanından, önemli görülen 6 adet anomali sahası ile anomali saptanmamış olmakla birlikte genel jeokimya çalışmaları sırasında tespit edilen alterasyon nedeni ile tahkik edilen 1 adet sahayla birlikte toplam 7 adet sahada tahkik jeokimya çalışmaları gerçekleştirilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2- Genel jeokimyasal prospeksiyon çalışmaları sonucunda belirlenen anomalilerde yapılan tahkik sahalari (1/100.000 ölçekli F33-c ve d paftaları, Yılmaz ve Tüysüz (1984) ile Jeoloji Etütleri Dairesinin 1/100.000 ve 1/25.000 ölçekli jeoloji haritalarından derlenmiştir).

Çizelge 1- Kargı-Osmancık (Çorum) ve Saraydüzü (Sinop) arasında yer alan tahkik sahalar ve örnek dağılım listesi.

TAHKİK SAHALARI	ALINAN ÖRNEKLER			
	DERE SEDİMANI	JEOKİMYASAL KAYAÇ	PETROGRAFI	XRD
KARABOYA YAYLA As ANOMALİSİ	22	-	-	1
BAĞÖZÜ Zn ANOMALİSİ	8	19	-	-
ÖRENCİK TAHKİK SAHASI	26	29	2	1
YUKARI ZEYTİN Zn-Pb-Cu-As ANOMALİSİ	24	12	3	-
KARALARGÜNEYİ TAHKİK SAHASI	2	4	-	-
AKKAYA Zn- Cu ANOMALİSİ	11	6	2	-
GÜNEŞÖREN TAHKİK SAHASI	5	3	-	-

MTA'nın üretmiş olduğu 1/100.000 ve 1/25.000 ölçekli jeoloji haritaları ile Yılmaz ve Tüysüz (1984)'ün raporundan yararlanılarak, anomali sahalarının 1/10.000 ölçekli maden jeolojisi haritaları hazırlanmış ve tespit edilen alterasyonlar haritalar üzerine işlenmiştir.

Anomali sahalarının tahkiki sırasında, dere sedimanı, jeokimyasal kayaç örneği ile petrografi ve XRD amaçlı örnekler alınmıştır (Çizelge 1). Bu örnekler MTA Genel Müdürlüğü Maden Analizleri ve Teknoloji laboratuvarlarında (MAT) analiz edilmiştir.

Örencik, Akkaya, Bağözü, Yukarı Zeytin ve Karalargüneyi tahkik sahalarında metamorfik kayaçlar içerisinde, sarı, sarımsı kahve, kahve renkli, yoğun limonitli-hematitli-killi, yoğun saçınımlı/masif piritli, yer yer malahit, azurit ve kalkopirit (?) içeren, şistoziteye uyumlu merccek şeklinde altere zonlar gözlenir. Bu altere zonlardan alınan jeokimyasal örneklerden yüksek Cu-Zn değerleri elde edilmiştir.

Tahkik jeokimya dere sedimanı ile jeokimyasal kayaç örneklerinden elde edilen değerler ile bölgede izlenen metamorfik kayaç türleri ve cevherleşme şekli birlikte değerlendirildiğinde Örencik, Akkaya, Bağözü, Yukarı Zeytin ve Karalargüneyi sahalarının,

Besshi tip masif sülfür türü (Cu-Zn) cevherleşme açısından potansiyel taşıdığı, diğer sahalarda saptanan anomalilerin ise ekonomik bir potansiyel taşımadığı sonucuna varılmıştır.

DEĞİNİLEN BELGELER

Çeltek, N., 2002. Amasya - Sinop - Samsun (F34 Paftası) Jeokimya Raporu, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Derleme Rapor No : 10543, Ankara (yayımlanmamış).

Çeltek, N., Pehlivanoğlu, H., 2002. Amasya - Gümüşhacıköy - Gümüş Pb-Zn-Ag yatağının detay jeoloji raporu, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Derleme Rapor No : 10551, 18s, Ankara (yayımlanmamış).

Uğuz, M. F., Sevin M., 2009. 1/100.000 ölçekli Türkiye Jeoloji Haritaları serisi, Sinop - F33 paftası, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Jeoloji Etütleri Dairesi., Ankara.

Yılmaz, Y., Tüysüz, O., 1984. Kastamonu - Boyabat - Vezirköprü - Tosya Arasındaki Bölgesinin Jeolojisi (Ilgaz - Kargı Masiflerinin Etüdü), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Derleme Rapor No : 7838, 275s, Ankara (yayımlanmamış).